

Diagnoza projektu

Zawodowcy w Łódzkiem – stypendia dla najzdolniejszych

kwiecień, 2018 r.

Spis treści

1. Uzasadnienie realizacji projektu i wyboru grupy docelowej	2
1.1. Stan badań	2
1.2. Analiza danych źródłowych	2
2. Badanie własne	6
2.1. Cel badania	6
2.2. Szkolnictwo zawodowe	6
2.2.1. Przyjęta metodologia badania	6
2.2.2. Wnioski z przeprowadzonej analizy	7
2.3. Szkolnictwo artystyczne	7
2.4. Wnioski z przeprowadzonego badania	8
3. Cel projektu	8
3.1. Grupa docelowa	8
3.2. Warunki konieczne do otrzymania stypendium:	9
3.3. Kryteria dodatkowe	9
3.4. Wydatki kwalifikowalne	10
4. Przewidywany harmonogram realizacji projektu	10
5. Wnioski i rekomendacje	11
Załączniki	12
Załącznik 1. Wyniki uczniów w szkołach zawodowych nadzorowanych przez powiaty	12
Załącznik 2. Wyniki nauczania w wybranych szkołach zawodowych w województwie łódzkim.	16
Załącznik 3. Wykaz szkół artystycznych II stopnia w województwie łódzkim.	20
Załącznik 4. Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.	21
Załącznik 5. Szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.	22
Załącznik 6. Wyniki uczniów z zakresu przedmiotów zawodowych (artystycznych) w szkołach artystycznych II stopnia.	23
Załącznik 7. Wykaz zawodów deficytowych w województwie łódzkim.	24

1. Uzasadnienie realizacji projektu i wyboru grupy docelowej

1.1. Stan badań

Zagadnienie szkolnictwa zawodowego na przestrzeni ostatnich lat było przedmiotem wielu badań, zarówno na poziomie krajowym, jak i województwa łódzkiego. Najważniejsze z nich to:

a) poziom krajowy:

- Stan szkolnictwa zawodowego w Polsce – Raport, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, 2013.
- Kształcenie zawodowe w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej, Analizy BAS, Nr 6 (95) 2013.
- Kształcenie zawodowe dla rynku pracy, MEN 2016.
- Raport końcowy z badania „Analiza SWOT kształcenia zawodowego oraz szkolnictwa wyższego w Polsce”, GHK Polska Sp. z o. o. Maciej Gruza, 2011 - 2012.
- Badania funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego w Polsce, MEN.
- System szkolnictwa zawodowego, NIK, 2015.
- Habitus zawodowy, współpraca, narracje aktorów społecznych i praca, która nie uszlachetnia. Raport z badania systemu kształcenia zawodowego i jego interesariuszy przy wykorzystaniu metod jakościowych, IBE, 2015.
- Umiejętności Polaków – wyniki Międzynarodowego Badania Kompetencji Osób Dorosłych (PIAAC), IBE, 2013.
- Projektu badawczy pn.: Wsparcie dla tworzenia miejsc pracy na poziomie lokalnym, realizowany wspólnie przez Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.
- Kształcenie ustawiczne w Polsce na tle innych krajów – na podstawie badania TRAL.

b) poziom regionalny:

- Analiza sytuacji szkolnictwa zawodowego w województwie łódzkim. Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi, kwiecień 2017 r.
- Raport z badania rynku pracy i szkolnictwa zawodowego Obszaru Funkcjonalnego Dolina Rzeki Pilicy. Centrum Doradztwa Strategicznego, 2013.
- Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych. Obserwatorium Rynku Pracy we współpracy z Agencją Analiz Statystyczno - Ekonomicznych "An-Stat" i Powiatowym Urzędem Pracy w Łodzi.
- Szkolnictwo zawodowe wobec popytu na pracę w województwie łódzkim. Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi, 2016.

1.2. Analiza danych źródłowych

Kształcenie zawodowe prowadzone jest w następujących typach szkół publicznych i niepublicznych:

1. Szkoły ponadpodstawowe:

- a) pięcioletnie technikum,

- b) trzyletnia branżowa szkoła I stopnia,
 - c) trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy,
 - d) dwuletnia branżowa szkoła II stopnia,
 - e) szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.
2. Placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Liczba szkół zawodowych w Polsce systematycznie maleje. W 2005 r. było ich 5009, a w 2015 r. już tylko 4026. Ten trend jest też wyraźnie widoczny w województwie łódzkim. Równocześnie na rynku pracy brakuje pracowników posiadających praktyczne umiejętności związane z wykonywaniem konkretnego zawodu. Pracodawcy zwracają uwagę na niezadawalającą jakość kształcenia zawodowego.¹ W prezentacji przygotowanej w 2016 roku przez Wojewódzki Urząd Pracy pt. „Szkolnictwo zawodowe wobec popytu na pracę w województwie łódzkim. Zarys problemu w oparciu o dostępne wyniki badań” zwrócono uwagę na problem nadmiaru młodych absolwentów szkół wyższych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków nietechnicznych przy jednoczesnym „stałym niedosyć zasobów pracy na stanowiskach niższego i średniego szczebla” zgłaszanych przez pracodawców ulokowanych na obszarach ŁSSE.

W województwie łódzkim proces zmniejszającego się zainteresowania szkolnictwem zawodowym trwa od wielu lat, o czym świadczy malejąca liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych oraz w mniejszym stopniu średnich szkół zawodowych. Między 2010 a 2015 r. spadła w regionie liczba zasadniczych szkół zawodowych z 85 do 77, a liczba oddziałów w tych szkołach zmalała z 449 do 414. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych w województwie łódzkim spadła z 12 384 w 2010 r. do 9 539 w 2015 r., tj. o 23 %. Liczba absolwentów tego typu szkół w analizowanym okresie spadła z 4105 w 2010 r. do 3139 w 2015 r. (o 23,4 %).

Między 2010 a 2015 r. w regionie ubyło wiele średnich szkół zawodowych (o 46 % - z 232 do 124), a liczba oddziałów w tych szkołach zmniejszyła się z 1702 do 1379 (o 19 %). Główną przyczyną takiego stanu rzeczy było wygaszanie liceów profilowanych. Liczba uczniów techników w regionie zmalała z 35151 w 2010 r. do 31387 w 2015 r., czyli o 10,7 %².

Według najnowszych danych statystycznych Systemu Informacji Oświatowej (na dzień 30 września 2018 r.) w województwie łódzkim funkcjonuje 109 szkół branżowych I stopnia, w których kształcą się 7373 uczniów, i 126 techników, w których kształcą się 30278 uczniów.

W Raporcie z badania jakościowego wśród ekspertów systemu kształcenia zawodowego w Polsce jako główne zagrożenia w skutecznej, pozytywnej promocji szkolnictwa zawodowego wskazano³:

- a) ogólny, wciąż dominujący, społeczny trend polegający na przewadze kształcenia ogólnego nad kształceniem zawodowym (choć zmienia się on powoli na korzyść tego drugiego) - w postaci „mody” na studiowanie, podpartej mocną zachętą uczelni wyższych i ogólną małą popularnością szkół zawodowych;

¹ Analiza sytuacji szkolnictwa zawodowego w województwie łódzkim. Łódź, kwiecień 2017.

² Ibidem

³ Badanie systemu kształcenia zawodowego w Polsce. Raport z badania jakościowego wśród ekspertów. Ministerstwo Edukacji Narodowej. Warszawa, luty 2011.

- b) negatywne stereotypy o szkołach kształcących w zawodach przekazywane z pokolenia na pokolenie (silny wpływ rodziców na wybór kierunku kształcenia przez dzieci, przeniesienie na dzieci niezrealizowanych ambicji rodziców, umacnianie przekazu, że „szkoła zawodowa to ostateczność”, „jak się będziesz źle uczył w podstawówce to trafisz do zawodówki”, wstyd rodziców wobec faktu, że dziecko wybrało szkołę zawodową, brak społecznej akceptacji dla zawodów „robotniczych”) – w efekcie niekorzystny obecnie wizerunek szkolnictwa zawodowego i jego absolwentów w Polsce;
- c) obraz „słabszego ucznia” w szkołach zawodowych - brak wśród młodzieży kończącej gimnazjum z wysokimi wynikami w nauce chętnych do nauki w szkołach zawodowych, brak systemu wzmacniania uczniów uzdolnionych w szkołach zawodowych (brak stypendiów naukowych);
- d) przekonanie uczniów gimnazjów i ich rodziców, iż wybór szkoły kształcącej w zawodzie utrudnia kontynuowanie nauki na wyższych poziomach – czyli szkoła zawodowa zamyka drogi przejścia do szkół wyższych.

W związku z powyższym wśród rekomendacji dla szkolnictwa zawodowego wymieniono „wprowadzenie systemu stypendiów naukowych dla zdolnych uczniów (szczególnie w ZSZ), promocja olimpiad i turniejów zawodowych.

Wnioski z raportu ewaluacyjnego projektu „Łódzki Regionalny Program Wspierania Młodzieży szczególnie uzdolnionej – II edycja”, realizowanego w latach 2009-2014, którego uczestnikami byli m.in. uczniowie techników, wyraźnie wskazywały na pozytywne rezultaty uzyskane dzięki przyznanym stypendiom m.in.⁴:

- zwiększenie motywacji do nauki, które potwierdziło 99,27 % stypendystów,
- poszerzenie możliwości korzystania ze współczesnych środków komunikowania się: Internetu, które potwierdziło 93,83 % stypendystów,
- podniesienie poziomu samooceny i zwiększenie zaangażowania w naukę, które potwierdziło 96,48 % stypendystów,
- wzrost zaufania we własne możliwości, które potwierdziło 97,81 % stypendystów,
- zwiększenie umiejętności komunikacyjnych, które potwierdziło 88,52 % stypendystów,
- zwiększenie koncentracji i zaangażowania w naukę, które potwierdziło 97,54 % stypendystów,
- podniesienie aspiracji osobistych, które potwierdziło 97,61 % stypendystów,
- zmniejszenie poczucia zagrożenia spowodowanego brakiem możliwości finansowych niezbędnych do rozwoju wiedzy i umiejętności, które potwierdziło 97,48 % stypendystów.

Ponadto projekt „Łódzki Regionalny Program Wspierania Ucznia Zdolnego – szkolnictwo zawodowe” wpisuje się w następujące dokumenty programowe:

- Umowa Partnerstwa, która kładzie bardzo silny nacisk na szkolnictwo zawodowe w ramach Celu tematycznego 10.– Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie. Celem szczegółowym UP jest polepszenie kompetencji kadr gospodarki. Interwencje służące osiągnięciu tego celu miały koncentrować się na m.in. następujących priorytetach: zwiększenie powiązania systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy, oraz promocja kształcenia zawodowego.

⁴ Raport ewaluacyjny projektu „Łódzki Regionalny Program Wspierania Młodzieży szczególnie uzdolnionej – II edycja. Podedycja 2013/2014”, badanie własne wykonane w 2014 roku wśród stypendystów programu.

- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego
W strategii podkreśla się, że niezbędnym jest doskonalenie modelu kształcenia zawodowego oraz promocja kształcenia zawodowego, tak aby w większym stopniu odpowiadało na potrzeby nowoczesnego rynku pracy oraz zapewniało nabywanie kompetencji kluczowych, które będą mogły być rozwijane (uzupełniane) w czasie aktywności zawodowej.
- Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
Działania do 2020 r. przewidziane w SOR m.in. popularyzacja szkolnictwa zawodowego wśród uczniów i ich rodziców
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020
W SRWŁ 2020 szkolnictwo zawodowe znalazło się w 2. Celu Operacyjnym Nowoczesny Kapitał Ludzki i Rynek Pracy w Strategicznym kierunku działań 2.1.Kształtowanie i rozwój kadr dla nowoczesnej gospodarki. Kierunek działań 2.1.2. zakłada rozwój szkolnictwa zawodowego m.in. poprzez indywidualizacji kształcenia uczniów szczególnie zdolnych oraz promowanie kształcenia zawodowego.
- Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030
Kształcenie zawodowe w RSI LORIS 2030 związane jest bezpośrednio z pierwszym priorytetem – Specjalizacja regionalna, działanie 1.2.3. Rozwój kształcenia zawodowego i technicznego na potrzeby specjalizacji regionu. Specjalizacje regionalne w tym dokumencie stanowią węższy katalog niż w SRWŁ 2020: branża medyczna, farmacja i kosmetyki, energetyka, nowoczesny przemysł włókienniczy i mody, zaawansowane materiały budowlane, innowacyjne rolnictwo i przemysł rolno-spożywczy, informatyka i telekomunikacja. W uzasadnieniu dla tego działania wskazano, że pracodawcy w regionie konkurują o pracowników z wykształceniem zawodowym oraz technicznym, a koszty ich pozyskania rosną. Szkolnictwo zawodowe i techniczne powinno być włączone w proces budowy gospodarki opartej na wiedzy. Stąd w ramach projektu przewidziano kryterium dodatkowe (premiujące) dla uczniów kształcących się na kierunkach związanych z branżami kluczowymi dla regionu tj.:
 - Nowoczesnego przemysłu włókienniczego i mody (w tym wzornictwa);
 - Zaawansowanych materiałów budowlanych;
 - Medycyny, Farmacji, Kosmetyki;
 - Energetyki, w tym odnawialnych źródeł energii;
 - Innowacyjnego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
 - Informatyki i telekomunikacji.
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014-2020
Projekt wpisuje się w cel szczegółowy 1 Priorytetu Inwestycyjnego 10iv „Poprawa zdolności do zatrudnienia absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego”.

Efekt dopasowania się uczniów do rynku pracy, poprzez nabycie większej ilości umiejętności praktycznych, może zostać osiągnięty dzięki zwiększeniu za pomocą Projektu motywacji do nauki konkretnych przedmiotów i dziedzin.

Otrzymane stypendium umożliwi uczniom zakup nowoczesnych materiałów, pomocy dydaktycznych, sprzętu oraz literatury fachowej, która będzie mogła być wykorzystana do indywidualnych projektów, realizacji ścieżki rozwoju pod nadzorem Nauczyciela-opiekuna dydaktycznego, jak również opłacenie dodatkowych kursów i szkoleń umożliwiających zdobycie kompetencji i kwalifikacji nieobjętych podstawą programową a niejednokrotnie wysoce cenionych przez przyszłego pracodawcę i zwiększających szanse na zatrudnienie.

2. Badanie własne

2.1. Cel badania

Celem badania było określenie kryteriów, którymi będzie kierował się operator programu przy wyborze stypendystów i stworzenie definicji ucznia zdolnego kształcącego się w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.

2.2. Szkolnictwo zawodowe

2.2.1. Przyjęta metodologia badania

Z informacji zawartych w Systemie Informacji Oświatowej na terenie województwa funkcjonuje 100 zasadniczych szkół zawodowych (w tym 92 prowadzonych przez powiaty) oraz 119 techników (dla 95 powiaty są organami prowadzącymi). W technikach uczy się 26 648 uczniów, a w zasadniczych szkołach zawodowych 7 069 uczniów⁵.

W miesiącu sierpniu 2017 roku skierowano zapytania do wszystkich starostw powiatowych i miast na prawach powiatu w województwie łódzkim (łącznie do 24 jednostek), które w przeważającej mierze stanowią organy prowadzące dla szkół prowadzących kształcenie zawodowe, jak również do 16 techników uznanych wg rankingu „Perspektywy” za najlepsze w województwie łódzkie (otrzymały tytuł honorowy „Złotej”, „Srebrnej” i „Brązowej” Szkoły 2017 i związany z tym graficzny znak jakości). Zgodnie z postanowieniem Kapituły, technika w powyższym rankingu zostały ocenione za pomocą czterech kryteriów. Są to: sukcesy szkoły w olimpiadach, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych, wyniki matury z przedmiotów dodatkowych, oraz wyniki egzaminu zawodowego. Do sporządzenia rankingu wykorzystano dane ze źródeł egzogenicznych (zewnętrznych) wobec ocenianych szkół. Źródłem danych były protokoły komitetów głównych olimpiad, zestawienia okręgowych komisji egzaminacyjnych (OKE) z wynikami matur oraz egzaminów zawodowych, oraz System Informacji Oświatowej.

Skierowane zapytanie do starostw powiatowych i miast na prawach powiatu dotyczyło:

- liczby szkół zawodowych w powiecie kształcących na poziomie średnim umożliwiających uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (technika, zasadnicze szkoły zawodowe),
- liczby uczniów w powiecie kształcących się w powyższych szkołach w podziale na technika i zasadnicze szkoły zawodowe,
- liczby uczniów powyższych szkół, które osiągają średnią ze wszystkich przedmiotów na poziomach odpowiednio: 4.0, 4.5, 5.0,
- liczby uczniów powyższych szkół, które osiągają średnią z przedmiotów zawodowych na poziomach odpowiednio: 4.0, 4.5, 5.0,
- liczby uczniów powyższych szkół biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych oraz jakiego rodzaju są to konkursy, olimpiady,
- liczby uczniów powyższych szkół będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych oraz jakiego rodzaju są to konkursy, olimpiady.
- Natomiast do szkół prowadzących kształcenie zawodowe:
 - liczby uczniów kształcących się na poziomie średnim umożliwiających uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
 - liczby uczniów, którzy osiągają średnią ze wszystkich przedmiotów na poziomach odpowiednio: 4.0, 4.5, 5.0,

⁵ Analiza sytuacji szkolnictwa zawodowego w województwie łódzkim; Łódź, kwiecień 2017

- liczby uczniów, którzy osiągają średnią z przedmiotów zawodowych na poziomach odpowiednio: 4,0, 4,5, 5,0,
- liczby uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych oraz jakiego rodzaju są to konkursy, olimpiady,
- liczby uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych oraz jakiego rodzaju są to konkursy, olimpiady.

Celem dokonania analizy porównawczej poproszono o podanie danych z roku szkolnego 2015/2016 i 2016/2017. Wyniki przeprowadzonych badań przedstawiają załączniki nr 1 i nr 2.

2.2.2. Wnioski z przeprowadzonej analizy

Z informacji przekazanej przez organy prowadzące szkół zawodowych w województwie łódzkim wynika, iż w roku szkolnym 2016/2017 w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych, dla których powiat jest organem prowadzącym, kształciło się 32 915 uczniów. Wśród nich odpowiednie średnie ocen ze wszystkich przedmiotów osiągnęli uczniowie:

- 4,00 i wyżej	- 5 350 uczniów (16,25 %),
- 4,50 i wyżej	- 1 897 uczniów (5,76 %),
- 5,00 i wyżej	- 442 uczniów (1,34 %).

Jeszcze lepsze wyniki osiągają uczniowie z przedmiotów zawodowych:

- 4,00 i wyżej	- 7 462 uczniów (22,67 %),
- 4,50 i wyżej	- 3 252 uczniów (9,88 %),
- 5,00 i wyżej	- 1 059 uczniów (3,22 %).

Niestety, nie otrzymano ze wszystkich starostw powiatowych danych dotyczących roku szkolnego 2015/2016. Z porównania otrzymanych danych wynika jednak, że nie występują istotne odchylenia w ilości uczniów oraz osiągniętych wynikach pomiędzy rokiem szkolnym 2015/2016 a 2016/2017⁶.

Analiza przesłanych przez starostwa danych wykazała znacznie słabsze wyniki w nauce uczniów zasadniczych szkół zawodowych. W przypadku jednej ze szkół na 194 uczniów jedynie 7 uczniów osiąga średnią powyżej 4,0, 3 uczniów powyżej 4,5 i 1 uczeń powyżej 5,0.

2.3. Szkolnictwo artystyczne

Zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego jednym z wymienionych obszarów kształcenia zawodowego jest obszar artystyczny w ramach którego wymieniono zawody takie jak m.in. plastyk, muzyk, tancerz itp. Jest to szczególny obszar, w którym nie wyodrębnia się kwalifikacji, a nauka zawodów artystycznych odbywa się w oparciu o podstawy programowe kształcenia w zawodach artystycznych określone w

⁶ Dla roku szkolnego, tj. 2015/2016 niepełne wyniki wskazują, iż odsetek uczniów z poszczególnymi średnimi ocen wynosi:

- a) dla wszystkich przedmiotów:
- ze średnią ocen z 4,0 i wyżej – 16,74 %,
 - ze średnią ocen 4,5 i wyżej – 5,88 %,
 - ze średnią ocen 5,0 i wyżej - 1,76 %,
- b) dla przedmiotów zawodowych:
- ze średnią ocen z 4,0 i wyżej – 23,49 %,
 - ze średnią ocen 4,5 i wyżej – 9,47 %,
 - ze średnią ocen 5,0 i wyżej – 3,09 %.

rozporządzeniu wydanym przez MKiDN - rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz.U. 2016 poz. 2248). Kształcenie artystyczne podlega nadzorowi wizytatorów Centrum Edukacji Artystycznej a nie kuratora oświaty. Stąd obszar ten w opracowaniu został potraktowany indywidualnie.

Na terenie województwa łódzkiego funkcjonuje 15 szkół artystycznych (muzycznych, plastycznych i tańca) publicznych i niepublicznych mających uprawnienia szkoły publicznej dające uprawnienia zawodowe. Ich wykaz zawiera załącznik nr 3.

Wśród typów szkół artystycznych II stopnia, dających uprawnienia zawodowe, znajdują się szkoły prowadzące wyłącznie kształcenie w zakresie przedmiotów artystycznych oraz szkoły, w których uczniowie mogą realizować także obowiązek szkolny oraz obowiązek nauki. Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego określa Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast kształcenie ogólne realizowane jest w oparciu o podstawy programowe dla szkoły podstawowej, gimnazjum oraz liceum wydawane przez Ministra Edukacji Narodowej. Liczbę uczniów w ogólnokształcących szkołach artystycznych oraz szkołach kształcących wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych przedstawiają tabele załączniki nr 4 i 5.

Skierowano również zapytanie do wizytatora Centrum Edukacji Artystycznej region łódzki, które dotyczyło:

- liczby szkół artystycznych kształcących na poziomie średnim, umożliwiających uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
- liczby uczniów powyższych szkół, które osiągają średnią z przedmiotów zawodowych na poziomach 4,0, 4,5, 5,0.

Otrzymano dane od 7 szkół z terenu województwa łódzkiego, z których wynika, iż:

- średnią ocen 4,0 i wyżej osiągnęło 811 uczniów,
- średnią ocen 4,5 i wyżej osiągnęło 398 uczniów,
- średnią ocen 5,0 i wyżej osiągnęło 94 uczniów.

Szczegółowe dane zawiera załącznik nr 6.

2.4. Wnioski z przeprowadzonego badania

Uczniowie szkół artystycznych osiągają wysokie wyniki z przedmiotów zawodowych, stąd właściwym będzie zastosowanie wyższego kryterium dla powyższej grupy, niż w stosunku do uczniów szkół zasadniczych zawodowych i ustalenie warunku koniecznego do spełnienia przez stypendystę w postaci osiągnięcia średniej ze wszystkich przedmiotów zawodowych na poziomie 4.5.

3. Cel projektu

Celem wsparcia stypendialnego jest zwiększenie szans rozwoju zawodowego uczniów uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych uczących się w szkołach zawodowych w województwie łódzkim.

3.1. Grupa docelowa

Grupę docelową projektu realizowanego w roku szkolnym 2018/2019 stanowić będą uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe:

- wymienionych w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.) trzyletnie zasadnicze szkoły zawodowe, z dniem 1 września 2017 r. przekształconych w trzyletnie branżowe szkoły I stopnia, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203), tj. uczniowie klas III poprzedniej zasadniczej szkoły zawodowej i klasy II obecnej szkoły branżowej I stopnia, z wyłączeniem szkół dla dorosłych,
- wymienionych w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty czteroletnich techników, tj. uczniowie klas II-IV, z wyłączeniem szkół dla dorosłych.
- szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe wymienionych w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych wskazane w § 1 pkt 1, ppkt b, pkt 2, 3, §2 pkt 1 ppkt b, pkt 2,3.

Zgodnie z najnowszym stanowiskiem Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju (Instytucji koordynującej Umowę Partnerstwa) zawartej w piśmie z dnia 27 marca 2018 r. (nr DZF-VII.7510.5.2018.BP): „Mając na uwadze fakt, iż wszystkie szkoły szkolnictwa artystycznego przewidują w swoim zakresie kształcenie w obrębie zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, choć nie wszystkie kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego, zgodnie z obecnie obowiązującą linią demarkacyjną, powinny co do zasady stanowić grupę docelową działań przewidzianych do realizacji w ramach PI 10(iv).”

Wsparciem zostanie objętych **3200** uczniów z województwa łódzkiego.

3.2. Warunki konieczne do otrzymania stypendium:

O stypendium w ramach Projektu stypendialnego mogą ubiegać się uczniowie, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- a) w roku szkolnym 2018/2019 są uczniami szkół zawodowych zlokalizowanych na obszarze województwa łódzkiego,
- b) są uczniami co najmniej II klasy szkoły zawodowej (posiadają świadectwo ukończenia klasy I szkoły zawodowej),
- c) uzyskali średnią ocen ze wszystkich przedmiotów zawodowych, obliczoną na podstawie świadectwa ukończenia klasy w roku szkolnym 2017/2018, nie niższą niż 4,5,
- d) nie pobierają innego stypendium na cele edukacyjne finansowanego lub współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

3.3. Kryteria dodatkowe

W celu ustalenia prawa pierwszeństwa do stypendium stosuje się dodatkowe kryteria oraz zasady obliczania punktów rankingowych:

Kryterium 1 – kierunek / profil kształcenia, na który uczęszcza uczeń, mieści się w grupie zawodów deficytowych. Wykaz zawodów deficytowych zawiera publikacja Wojewódzkiego Urzędu Pracy

w Łodzi „Barometr zawodów 2018 w województwie łódzkim” dla danego powiatu (według miejsca zamieszkania ucznia).

Opis kryterium: Uczeń ubiegający się o stypendium, którego kierunek / profil kształcenia odpowiada zawodom deficytowym określony w Barometrze zawodów 2018 w województwie łódzkim, uzyskuje dodatkowe 10 punkty. Niedostosowanie oferty kształcenia zawodowego do rzeczywistych potrzeb pracodawców prowadzi do sytuacji, w której rynek odczuwa braki w niektórych obszarach. Z uwagi na to w projekcie przewidziano dodatkowe kryterium premiujące kształcenie w zawodach deficytowych, co przekłada się na poprawę funkcjonowania rynku pracy w danym regionie.

Wykaz zawodów deficytowych uwzględnianych w kryteriach dodatkowych zawiera załącznik 7.

Kryterium 2 – kształcenie w zakresie specjalizacji kluczowych dla regionu.

Opis kryterium: Uczeń ubiegający się o stypendium kształcący się w dziedzinie nauki, która wpisuje się w zakres kluczowych specjalizacji Województwa Łódzkiego określonych w Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030 otrzymuje dodatkowo 3 pkt.

3.4. Wydatki kwalifikowalne

Stypendium może być wydatkowane przez stypendystę wyłącznie na cele edukacyjne, bezpośrednio związane z rozwojem zawodowym poprzez realizację indywidualnego planu rozwoju zawodowego ucznia, według następujących grup wydatków:

- a) zakup literatury fachowej, w tym prenumerata i subskrypcje czasopism;
- b) opłacenie uczestnictwa w zajęciach pozaszkolnych, w tym w szkoleniach, kursach zawodowych, kursach przygotowawczych, kwalifikacyjnych i doskonalących, kursach i szkoleniach e-learningowych, zajęciach psychoterapeutycznych i socjoterapeutycznych z zakresu treningu umiejętności interpersonalnych i autoprezentacji;
- c) opłacenie uczestnictwa w kursach językowych;
- d) opłacenie uczestnictwa w konferencjach, seminariach, obozach naukowych, wycieczkach edukacyjnych i innych wydarzeniach poszerzających wiedzę, rozwijających zdolności i umiejętności ucznia (także wyjazdy do instytucji naukowo – badawczych, uczelni, zakładów pracy itp.);
- e) zakup pomocy dydaktycznych i oprzyrządowania, w tym zakup komputera i oprogramowania, sprzętu laboratoryjnego i optycznego, odczynników chemicznych, czytnika e – book lub sprzętu i wyposażenia mającego zastosowanie w kształceniu zawodowym;
- f) zakup materiałów papierniczych i innych;
- g) opłacenie instalacji i korzystanie z Internetu;
- h) inne wydatki, w tym poniesione przez ucznia na dojazd na zajęcia, o których mowa w pkt 2 i 3 oraz wydarzenia, o których mowa w pkt 4, jednak jedynie w kwocie odpowiadającej kosztom podróży środkami komunikacji zbiorowej.

4. Przewidywany harmonogram realizacji projektu

Miesiąc	Działania
kwiecień 2018 r.	Ogłoszenie konkursu zamkniętego na realizację projektu.
maj 2018 r.	Złożenie wniosku przez CKZiUNTWŁ

czerwiec 2018 r.	Podpisanie umowy pomiędzy ZWŁ a CKZiUNTWŁ.
lipiec 2018 r.	
sierpień 2018 r.	Przyjęcie regulaminu przyznawania stypendiów przez Sejmik Województwa Łódzkiego
wrzesień 2018 r.	Ogłoszenie naboru na stypendia przez CKZiUNTWŁ.
październik 2018 r.	Przyjmowanie wniosków w sprawie przyznania stypendiów.
listopad 2018 r.	Weryfikacja wniosków, wydanie decyzji, rozpatrywanie odwołań.
grudzień 2018 r.	Podpisywanie umów.
I kwartał 2019 r.	Wypłata stypendiów
II kwartał 2019 r.	Kontrola prawidłowości wykorzystania stypendiów.
III kwartał 2019 r.	Rozliczenie i zakończenie projektu.

5. Wnioski i rekomendacje

Szkolnictwo zawodowe, zwłaszcza po reformie edukacji w końcu lat dziewięćdziesiątych XX w., utraciło na znaczeniu i prestiżu. Popularność szkół zawodowych i technicznych wśród uczniów dramatycznie spadła, o czym świadczy malejąca liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych oraz techników. W ostatnich latach daje się zauważyć niewielki wzrost zainteresowania szkolnictwem zawodowym, szczególnie na poziomie średnim. Niż demograficzny powoduje, że mimo wzrostu popularności szkolnictwa zawodowego, w szkołach zawodowych różnych typów kształci się coraz mniej młodzieży. Uczniowie nadal wybierają przede wszystkim licea ogólnokształcące dające wstęp na studia wyższe.

Szkolnictwo zawodowe pozostaje istotnym elementem kształcenia kadr dla gospodarki narodowej. Brak wysoko wykwalifikowanych pracowników fizycznych i techników stanowi jedną z najważniejszych przeszkód szybszego wzrostu gospodarczego kraju. Konieczne jest podniesienie rangi kształcenia zawodowego w ocenie społeczeństwa, a zwłaszcza wśród ludzi młodych, planujących karierę zawodową.

Ważnym aspektem kształcenia zawodowego jest podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, w tym nabywanie twardych umiejętności technicznych.

Do najważniejszych wyzwań stojących przed kształceniem zawodowym należy zaliczyć m.in. dowartościowanie kształcenia zawodowego i jego promocję wśród młodzieży, pracodawców oraz mieszkańców regionu, dostosowanie procesu dydaktycznego do oczekiwań pracodawców związanych z kompetencjami absolwentów.

Jedną z form promocji kształcenia zawodowego oraz motywacją do nauki konkretnych zawodów jest realizacja Projektu stypendialnego, który umożliwi uczniom zakup nowoczesnych materiałów, pomocy dydaktycznych, sprzętu oraz literatury fachowej, które będą mogły być wykorzystane do indywidualnych projektów, realizacji ścieżki rozwoju pod nadzorem nauczyciela opiekuna dydaktycznego. Stypendium pozwoli również na opłacenie dodatkowych kursów i szkoleń umożliwiających zdobycie kompetencji i kwalifikacji nieobjętych podstawą programową, a niejednokrotnie wysoce cenionych przez przyszłego pracodawcę i zwiększających szanse na zatrudnienie.

Załączniki

Załącznik 1. Wyniki uczniów w szkołach zawodowych nadzorowanych przez powiaty.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych od starostw powiatowych.

Starostwa powiatowe/Miasta na prawach powiatu	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba szkół zawodowych w powiecie	Liczba uczniów kształcących się w szkołach zawodowych	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
				4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	2015/2016	7	1538	103	68	0	164	132	0	3	3
	2016/2017	7	1500	149	82	0	235	170	0	2	2
Starostwo Powiatowe w Brzezinach	2015/2016	1	241	21	11	1	22	14	1	0	0
	2016/2017	1	241	20	10	2	22	14	2	18	0
Starostwo Powiatowe w Kutnie	2015/2016	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	2016/2017	5	bd.	144	65	12	184	75	15	234	10
Urząd Miasta w Piotrkowie Trybunalskim	2015/2016	6	bd.	320	157	49	370	214	100	182	43
	2016/2017	6	2712	378	179	34	392	261	111	286	24
Starostwo Powiatowe w Opocznie	2015/2016	8	1264	164	64	39	158	72	35	112	9
	2016/2017	8	1221	188	92	41	191	92	43	91	12
Starostwo Powiatowe w Pabianicach	2015/2016	5	1161	85	46	34	94	58	39	120	0
	2016/2017	5	1165	97	59	24	111	67	36	127	0
Starostwo Powiatowe w Pajęcznie	2015/2016	2	393	14	20	3	33	17	6	24	0
	2016/2017	2	365	27	15	3	51	13	7	31	0

Starostwa powiatowe/Miasta na prawach powiatu	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba szkół zawodowych w powiecie	Liczba uczniów kształcących się w szkołach zawodowych	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
				4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim	2015/2016	3	350	51	12	6	51	28	21	131	1
	2016/2017	6	748	85	35	4	98	53	30	284	3
Starostwo Powiatowe w Poddębicach	2015/2016	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	2016/2017	2	444	51	30	11	58	31	23	27	0
Starostwo Powiatowe w Radomsku	2015/2016	7	2208	261	116	37	559	199	94	83	34
	2016/2017	7	2214	258	107	34	224	148	55	181	28
Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	2015/2016	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	2016/2017	3	926	112	45	15	89	43	13	100	0
Starostwo Powiatowe w Sieradzu	2015/2016	7	1639	140	47	14	208	80	37	108	0
	2016/2017	7	1603	133	48	18	253	113	57	81	0
Starostwo Powiatowe w Skierniewicach	2015/2016	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	2016/2017	1	98	14	3	1	8	10	8	67	0
Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim	2015/2016	5	1568	242	98	28	285	144	77	454	17
	2016/2017	5	1954	289	114	46	288	168	97	398	46

Starostwa powiatowe/Miasta na prawach powiatu	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba szkół zawodowych w powiecie	Liczba uczniów kształcących się w szkołach zawodowych	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
				4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Starostwo Powiatowe w Wieluniu	2015/2016	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	2016/2017	6	2455	358	151	22	469	231	78	138	19
Starostwo Powiatowe w Wieruszowie	2015/2016	2	857	70	30	12	116	55	28	33	6
	2016/2017	2	839	83	31	17	115	63	35	24	2
Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	2015/2016	7	1541	167	72	33	173	89	45	144	12
	2016/2017	7	1596	151	83	50	200	107	99	124	15
Starostwo Powiatowe w Zgierzu	2015/2016		1530	104	37	113	129	62	39	171	2
	2016/2017		1440	110	44	26	156	81	52	234	8
Starostwo Powiatowe w Łasku	2015/2016	3	516	62	33	15	82	28	38	137	5
	2016/2017	3	527	54	30	14	82	33	28	73	2
Starostwo Powiatowe w Łęczycy	2015/2016	2	580	34	18	3	52	16	11	22	1
	2016/2017	2	536	44	9	2	49	14	13	20	1
Starostwo Powiatowe w Łowiczu	2015/2016	7	1526	371	37	7	277	103	46	157	12
	2016/2017	7	1574	182	46	7	301	115	53	284	10
Urząd Miasta Skierniewice	2015/2016	6	1141	87	39	8	135	54	24	111	4
	2016/2017	6	1192	94	22	5	110	48	23	86	1

Starostwa powiatowe/Miasta na prawach powiatu	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba szkół zawodowych w powiecie	Liczba uczniów kształcących się w szkołach zawodowych	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
				4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Starostwo Powiatowe Łódź-Wschód	2015/2016	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	2016/2017	3	325	27	10	6	25	24	8	68	2
Urząd Miasta Łodzi	2015/2016	29	7510	493	150	47	675	265	150	667	94
	2016/2017	29	7240	549	210	60	683	294	188	777	131
Razem	2015/2016	107	25 563	2789	1055	449	3583	1630	791	2659	243
	2016/2017	130	32 915	3453	1455	442	4210	2193	1059	3521	306

Załącznik 2. Wyniki nauczania w wybranych szkołach zawodowych w województwie łódzkim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji ze szkół.

Szkoła	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba uczniów kształcących się w szkole	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
			4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie	2015/2016	87	26	13	6	31	10	11	brak danych	brak danych
	2016/2017	115	38	30	6	35	14	14	114	1
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jadwigi Dziubińskiej w Zduńskiej Dąbrowie	2015/2016	196	36	16	5	32	29	22	69	24
	2016/2017	187	40	16	5	42	25	28	55	15
Technikum im. Wisławy Szymborskiej w Zespole Szkół Nr 3 w Skierniewicach	2015/2016	303	34	8	3	60	13	11	7	0
	2016/2017	315	42	15	2	44	22	7	12	2
Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. Władysława Grabskiego w Łodzi	2015/2016	brak danych	52	21	2	50	25	11	11	13
	2016/2017	brak danych	68	21	6	60	27	16	13	2
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 im. Jana Szczepanika w Łodzi	2015/2016	brak danych	65	17	6	75	25	34	0	0
	2016/2017	brak danych	58	34	10	128	32	25	2	2

Szkoła	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba uczniów kształcących się w szkole	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
			4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Technikum w ZSP im. Władysława St. Reymonta w Rawie Mazowieckiej	2015/2016	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
	2016/2017	213	51	14	0	50	16	1	89	0
Technikum nr 3 w ZS nr 3 im. Wł. Grabskiego w Kutnie	2015/2016	522	102	41	8	102	41	8	64	3
	2016/2017	503	95	42	9	95	42	9	87	3
Zespół Szkół nr 1 w Wieluniu	2015/2016	1190	175	59	9	219	104	45	77	13
	2016/2017	1246	250	104	14	277	138	60	118	19
Technikum w ZSP nr 1 w Opocznie	2015/2016	775	116	47	31	101	47	31	101	6
	2016/2017	776	138	68	30	130	68	30	80	7
Technikum Ekonomiczno-Handlowe w ZSP nr 5 w Piotrkowie Trybunalskim	2015/2016	424	102	52	12	113	95	31	brak danych	brak danych
	2016/2017	480	107	54	9	108	91	27	94	3

Szkoła	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba uczniów kształcących się w szkole	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
			4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Technikum nr 2 w ZSP nr 2 RCKUiP im. T. Kościuszki w Łowiczu	2015/2016	478	75	23	6	140	64	33	43	9
	2016/2017	522	92	23	6	155	65	31	90	6
Technikum w ZS CKR im. Wł. St. Reymonta w Dobryszycach	2015/2016	157	24	11	1	34	22	19	17	3
	2016/2017	156	17	11	1	33	12	23	6	3
Technikum Mechaniczno-Elektryczne w ZSP nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim	2015/2016		105	40	21	75	33	26	59	10
	2016/2017	833	131	64	18	108	70	32	93	7
Technikum w ZSP im. St. Staszica w Wieruszowie	2015/2016	504	58	20	12	101	45	27	30	24
	2016/2017	503	68	30	16	99	58	35	24	2
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi	2015/2016	492	37	10	4	41	15	3	34	5
	2016/2017	472	68	22	22	78	31	19	47	13

Szkoła	Rok szkolny z którego pochodzą dane	Liczba uczniów kształcących się w szkole	Liczba uczniów osiągająca średnią ocen ze wszystkich przedmiotów na poziomie			Liczba uczniów osiągająca średnią ocen z przedmiotów zawodowych na poziomie			Liczba uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach zawodowych i technicznych	Liczba uczniów będących laureatami konkursów, olimpiad zawodowych i technicznych
			4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.	4.0-4.49	4.5-4.99	5.0 i pow.		
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Marii Dąbrowskiej w Sieradzu	2015/2016	608	55	10	5	73	18	5		
	2016/2017	552	62	14	3	82	21	3	48	1
Razem	2015/2016	5736	1062	388	131	1247	586	317	512	110
	2016/2017	6558	1283	547	155	1480	710	353	960	84

Załącznik 3. Wykaz szkół artystycznych II stopnia w województwie łódzkim.

Źródło: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Mapa szkolnictwa artystycznego.

Nazwa Szkoły	Organ prowadzący	Status
Szkoły muzyczne		
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. Karola Kurpińskiego w Kutnie	minister	zespół szkół publicznych
Zespół Szkół Salezjańskich im. ks. Antoniego Chlondowskiego w Lutomiersku 1.Salezjańska Szkoła Muzyczna II st. 2.Salezjańska Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II st.	inna osoba prawna	zespół szkół niepublicznych
Niepubliczna Szkoła Muzyczna II st. w Łowiczu	osoba fizyczna	niepubliczna z uprawnieniami szkoły publicznej
Zespół Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Łodzi (Szkoła Muzyczna II st.)	minister	publiczna
Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II st. im. H. Wieniawskiego w Łodzi	minister	zespół szkół publicznych
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. w Pabianicach	minister	zespół szkół publicznych
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. Ignacego Jana Paderewskiego w Piotrkowie Trybunalskim	minister	zespół szkół publicznych
Samorządowa Szkoła Muzyczna II st. w Skierniewicach	jednostka samorządu terytorialnego	publiczna
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. prof. Tadeusza Wrońskiego w Tomaszowie Mazowieckim	minister	zespół szkół publicznych
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. w Zduńskiej Woli	minister	publiczna
Spółeczna Szkoła Muzyczna II st. Towarzystwa Przyjaciół Zgierza	stowarzyszenie	niepubliczna z uprawnieniami szkoły publicznej
Szkoły plastyczne		
Zespół Państwowych Szkół Plastycznych im. Tadeusza Makowskiego w Łodzi (Liceum plastyczne)	minister	publiczna
Liceum Plastyczne przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w Tomaszowie Mazowieckim	jednostka samorządu terytorialnego	publiczna
Liceum Plastyczne im. Katarzyny Kobro w Zduńskiej Woli	minister	publiczna
Szkoły tańca		
Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella w Łodzi	minister	publiczna

Załącznik 4. Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank danych lokalnych.

Nazwa	ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe											
	ogółem			oddziały			uczniowie			uczniowie - kobiety		
	ogółem			ogółem			ogółem			ogółem		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	[ob.]	[ob.]	[ob.]	[-]	[-]	[-]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
ŁÓDZKIE	7	7	7	57	60	61	849	874	895	630	657	675
Powiat pabianicki	1	1	1	3	4	4	42	41	35	16	14	12
Lutomiersk	1	1	1	3	4	4	42	41	35	16	14	12
Powiat tomaszowski	1	1	1	4	4	4	82	90	84	72	81	75
Tomaszów Mazowiecki	1	1	1	4	4	4	82	90	84	72	81	75
Powiat zduńskowolski	1	1	1	11	12	14	75	81	97	66	69	82
Zduńska Wola	1	1	1	11	12	14	75	81	97	66	69	82
Powiat m. Łódź	4	4	4	39	40	39	650	662	679	476	493	506
Łódź	4	4	4	39	40	39	650	662	679	476	493	506

Załącznik 5. Szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank danych lokalnych.

Nazwa	Szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych								
	uczniowie			uczniowie - kobiety			uczniowie w 1 klasie		
	ogółem			ogółem			ogółem		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
ŁÓDZKIE	718	639	687	449	382	431	193	156	171
Powiat kutnowski	81	58	67	45	25	35	24	20	15
Kutno	81	58	67	45	25	35	24	20	15
Powiat łowicki	29	26	23	18	15	16	13	2	6
Łowicz	29	26	23	18	15	16	13	2	6
Powiat pabianicki	95	85	89	49	45	49	23	13	24
Pabianice	91	82	88	48	45	49	21	12	24
Lutomiersk	4	3	1	1	0	0	2	1	0
Powiat tomaszowski	42	42	41	26	28	29	11	7	9
Tomaszów Mazowiecki	42	42	41	26	28	29	11	7	9
Powiat zduńskowolski	72	78	82	42	42	45	21	22	18
Zduńska Wola	72	78	82	42	42	45	21	22	18
Powiat zgierski	17	27	36	12	21	26	5	13	8
Zgierz	17	27	36	12	21	26	5	13	8
Powiat m. Łódź	279	221	236	192	146	159	68	57	65
Łódź	279	221	236	192	146	159	68	57	65
Powiat m. Piotrków Trybunalski	37	35	38	25	20	24	10	4	7
Piotrków Trybunalski	37	35	38	25	20	24	10	4	7
Powiat m. Skierniewice	66	67	75	40	40	48	18	18	19
Skierniewice	66	67	75	40	40	48	18	18	19

Załącznik 6. Wyniki uczniów z zakresu przedmiotów zawodowych (artystycznych) w szkołach artystycznych II stopnia.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji od wizytatora CEA.

Szkoła	średnia powyżej 4.0	średnia powyżej 4.5	średnia powyżej 5.0
Szkoła Muzyczna II st. w Skierniewicach	21	21	4
Liceum Plastycznego im. Stanisława Wyspiańskiego w Tomaszowie Maz.	42	33	21
Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. H. Wieniawskiego w Łodzi	123	81	15
Zespół Szkół Muzycznych im. S. Moniuszki w Łodzi	61	45	8
PSM w Zduńskiej Woli	72	59	29
Liceum Plastyczne w Zduńskiej Woli	65	41	9
PSM I i II st. w Piotrkowie Tryb	29	24	8
Razem	413	304	94

Załącznik 7. Wykaz zawodów deficytowych w województwie łódzkim.

Źródło: Opracowanie na podstawie Barometru zawodów 2018 – raportu podsumowującego badanie w województwie łódzkim, przygotowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.

Lp	Powiat	Zawody deficytowe
1	bełchatowski	<ul style="list-style-type: none"> - Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych - Betoniarze i zbrojarze - Blacharze i lakiernicy samochodowi - Cieśle i stolarze budowlani - Cukiernicy - Dekarze i blacharze budowlani - Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy - Fryzjerzy - Graficy komputerowi - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kosmetyczki - Kucharze - Mechanicy maszyn i urządzeń - Mechanicy pojazdów samochodowych - Monterzy konstrukcji metalowych - Monterzy maszyn i urządzeń - Murarze i tynkarze - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Piekarze - Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości - Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych - Projektanci i administratorzy baz danych, programiści - Robotnicy budowlani - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Samodzielni księgowi - Spawacze

		- Zaopatrzeniowcy i dostawcy
2	brzeziński	<ul style="list-style-type: none"> - Fryzjerzy - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kosmetyczki - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Masarze i przetwórcy ryb - Murarze i tynkarze - Ogrodnicy i sadownicy - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, - ankieterzy, teleankieterzy - Robotnicy budowlani - Spawacze
3	kutnowski	<ul style="list-style-type: none"> - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kierownicy ds. produkcji - Kierownicy sprzedaży - Magazynierzy - Mechanicy maszyn i urządzeń - Monterzy maszyn i urządzeń - Nauczyciele przedmiotów zawodowych - Nauczyciele szkół specjalnych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Pomoce kuchenne - Przedstawiciele handlowi - Samodzielni księgowi - Spawacze - Ślusarze
4	łaski	<ul style="list-style-type: none"> - Fryzjerzy - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
5	łęczycki	<ul style="list-style-type: none"> - Brukarze - Fryzjerzy

		<ul style="list-style-type: none"> - Kelnerzy i barmani - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kosmetyczki - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Magazynierzy - Monterzy okien i szklarze - Piekarze - Pomoce kuchenne - Robotnicy budowlani - Rolnicy i hodowcy - Spawacze - Ślusarze
6	łowicki	<ul style="list-style-type: none"> - Agenci ubezpieczeniowi - Dekarze i blacharze budowlani - Diagnosty samochodowi - Farmaceuci - Fizjoterapeuci i masażyści - Inżynierowie budownictwa - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Magazynierzy - Nauczyciele praktycznej nauki zawodu - Pielęgniarki i położne - Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych - Pracownicy przetwórstwa spożywczego - Przedstawiciele handlowi - Samodzielni księgowi - Spawacze - Ślusarze
7	łódzki wschodni	<ul style="list-style-type: none"> - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych

		<ul style="list-style-type: none"> - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Masarze i przetwórcy ryb - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Operatorzy maszyn włókienniczych - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Pielęgniarki i położne - Projektanci i administratorzy baz danych, programiści - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Spawacze
8	miasto Łódź	<ul style="list-style-type: none"> - Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych - Betoniarze i zbrojarze - Cieśle i stolarze budowlani - Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy - Fryzjerzy - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Magazynierzy - Monterzy instalacji budowlanych - Monterzy maszyn i urządzeń - Murarze i tynkarze - Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - Operatorzy maszyn włókienniczych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Pielęgniarki i położne - Pomoce kuchenne - Pracownicy ds. jakości - Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych - Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy - Projektanci i administratorzy baz danych, programiści

		<ul style="list-style-type: none"> - Robotnicy budowlani - Spawacze - Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki - Sprzedawcy i kasjerzy
9	opoczyński	<ul style="list-style-type: none"> - Ceramicy przemysłowi - Dekarze i blacharze budowlani - Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy - Fryzjerzy - Graficy komputerowi - Inżynierowie budownictwa - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kierownicy budowy - Kosmetyczki - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Lekarze - Mechanicy pojazdów samochodowych - Murarze i tynkarze - Nauczyciele praktycznej nauki zawodu - Nauczyciele przedmiotów zawodowych - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Pielęgniarki i położne - Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie - Projektanci i administratorzy baz danych, programiści - Projektanci wzornictwa przemysłowego - Psycholodzy i psychoterapeuci - Samodzielni księgowi - Spawacze - Technicy informatycy
10	pabianicki	<ul style="list-style-type: none"> - Cieśle i stolarze budowlani - Graficy komputerowi

		<ul style="list-style-type: none"> - Inżynierowie elektrycy i energetycy - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Magazynierzy - Murarze i tynkarze - Nauczyciele przedmiotów zawodowych - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Piekarze - Pielęgniarki i położne - Projektanci i administratorzy baz danych, programiści - Spawacze - Ślusarze - Tapicerzy
11	pajęczański	<ul style="list-style-type: none"> - Cukiernicy - Dekarze i blacharze budowlani - Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Magazynierzy - Masarze i przetwórcy ryb - Mechanicy pojazdów samochodowych - Murarze i tynkarze - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Piekarze - Pielęgniarki i położne

		<ul style="list-style-type: none"> - Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości - Pracownicy przetwórstwa spożywczego - Psycholodzy i psychoterapeuci - Robotnicy budowlani - Samodzielni księgowi - Specjaliści technologii żywności i żywienia - Sprzedawcy i kasjerzy
12	<p style="text-align: center;">piotrkowski i miasto Piotrków Trybunalski</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Blacharze i lakiernicy samochodowi - Fryzjerzy - Inżynierowie chemicy i chemicy - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kosmetyczki - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Lakiernicy - Lekarze - Magazynierzy - Masarze i przetwórcy ryb - Mechanicy maszyn i urządzeń - Mechanicy pojazdów samochodowych - Monterzy instalacji budowlanych - Monterzy konstrukcji metalowych - Ogrodnicy i sadownicy - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Pielęgniarki i położne - Pomoce kuchenne - Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości - Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych - Pracownicy przetwórstwa metali - Pracownicy przetwórstwa spożywczego - Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie

		<ul style="list-style-type: none"> - Robotnicy budowlani - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Rolnicy i hodowcy - Spawacze - Ślusarze
13	poddębicki	<ul style="list-style-type: none"> - Cieśle i stolarze budowlani - Dekarze i blacharze budowlani - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kucharze - Magazynierzy - Nauczyciele języków obcych i lektorzy - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Spawacze - Zaopatrzeniowcy i dostawcy
14	radomszczański	<ul style="list-style-type: none"> - Kelnerzy i barmani - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kierownicy budowy - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Magazynierzy - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
15	rawski	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy - Fizjoterapeuci i masażyści - Fryzjerzy - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kosmetyczki - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Magazynierzy - Mechanicy maszyn i urządzeń - Mechanicy pojazdów samochodowych - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych

		<ul style="list-style-type: none"> - Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości - Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, - teleankieterzy - Spawacze - Ślusarze
16	sieradzki	<ul style="list-style-type: none"> - Betoniarze i zbrojarze - Cieśle i stolarze budowlani - Cukiernicy - Farmaceuci - Fizjoterapeuci i masażyści - Fryzjerzy - Geodeci i kartografowie - Inżynierowie budownictwa - Inżynierowie elektrycy i energetycy - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kosmetyczki - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Magazynierzy - Masarze i przetwórcy ryb - Mechanicy pojazdów samochodowych - Monterzy instalacji budowlanych - Murarze i tynkarze - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Operatorzy obrabiarek skrawających - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Piekarze - Pielęgniarki i położne - Pracownicy ds. budownictwa drogowego - Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości - Pracownicy ochrony fizycznej - Pracownicy przetwórstwa spożywczego - Projektanci i administratorzy baz danych, programiści - Psycholodzy i psychoterapeuci

		<ul style="list-style-type: none"> - Ratownicy medyczni - Robotnicy budowlani - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Samodzielni księgowi - Spawacze - Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki - Spedytorzy i logistycy - Ślusarze - Weterynarze
17	skierniewicki i miasto Skierniewice	<ul style="list-style-type: none"> - Brukarze - Cukiernicy - Fryzjerzy - Inżynierowie budownictwa - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kierownicy budowy - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Lekarze - Masarze i przetwórcy ryb - Monterzy instalacji budowlanych - Murarze i tynkarze - Nauczyciele praktycznej nauki zawodu - Nauczyciele przedmiotów zawodowych - Ogrodnicy i sadownicy - Piekarze - Pielęgniarki i położne - Pomoce kuchenne - Pracownicy ds. budownictwa drogowego - Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie - Robotnicy budowlani - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Rolnicy i hodowcy

		<ul style="list-style-type: none"> - Spawacze - Ślusarze - Tapicerzy - Technicy budownictwa
18	tomaszowski	<ul style="list-style-type: none"> - Ceramicy przemysłowi - Cieśle i stolarze budowlani - Cukiernicy - Dekarze i blacharze budowlani - Farmaceuci - Fizjoterapeuci i masażyści - Inżynierowie chemicy i chemicy - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Magazynierzy - Monterzy instalacji budowlanych - Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - Operatorzy maszyn włókienniczych - Piekarze - Pracownicy ds. techniki dentystycznej - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Spawacze
19	wieluński	<ul style="list-style-type: none"> - Brukarze - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Pielęgniarki i położne - Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie - Robotnicy budowlani - Spawacze
20	wieruszowski	<ul style="list-style-type: none"> - Brukarze - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży

		<ul style="list-style-type: none"> - Masarze i przetwórcy ryb - Murarze i tynkarze - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Spawacze - Ślusarze - Tapicerzy
21	zduńskowolski	<ul style="list-style-type: none"> - Dekarze i blacharze budowlani - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Lakiernicy - Magazynierzy - Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru - Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości - Robotnicy obróbki drewna i stolarze - Spawacze - Spedytorzy i logistycy - Ślusarze - Zaopatrzeniowcy i dostawcy
22	zgierski	<ul style="list-style-type: none"> - Animatorzy kultury i organizatorzy imprez - Betoniarze i zbrojarze - Brukarze - Cieśle i stolarze budowlani - Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy - Fizjoterapeuci i masażyści - Fryzjerzy - Kierowcy autobusów - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Kosmetyczki - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Magazynierzy - Mechanicy pojazdów samochodowych - Monterzy elektronicy

		<ul style="list-style-type: none"> - Monterzy instalacji budowlanych - Monterzy maszyn i urządzeń - Operatorzy obrabiarek skrawających - Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej - Pielęgniarki i położne - Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości - Pracownicy poligraficzni - Projektanci i administratorzy baz danych, programiści - Robotnicy obróbki skóry - Samodzielni księgowi - Spawacze - Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki - Spedytorzy i logistycy - Ślusarze
23	województwo łódzkie	<ul style="list-style-type: none"> - Fryzjerzy - Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - Kucharze - Magazynierzy - Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych - Pielęgniarki i położne - Spawacze - Ślusarze